

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 253

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 28 martie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
331.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea unui colonel din Serviciul Român de Informații	2
332.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea unui colonel din Serviciul Român de Informații	2
333.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea unui colonel din Serviciul Român de Informații	3
334.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea unui colonel din Serviciul Român de Informații	3
335.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea unui colonel din Serviciul Român de Informații	4
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 666 din 15 decembrie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	4–7
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI		
12.	— Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.	8–16

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea
unui colonel din Serviciul Român de Informații

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-29/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 27 martie 2023.
Nr. 331.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea
unui colonel din Serviciul Român de Informații

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-29/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 27 martie 2023.
Nr. 332.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea
unui colonel din Serviciul Român de Informații**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-29/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 27 martie 2023.
Nr. 333.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea
unui colonel din Serviciul Român de Informații**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-29/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 27 martie 2023.
Nr. 334.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea
unui colonel din Serviciul Român de Informații**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-29/2023,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 27 martie 2023.
Nr. 335.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 666**

din 15 decembrie 2022

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Marian Enache — președinte
Mihaela Ciochină — judecător
Cristian Deliorga — judecător
Dimitrie-Bogdan Licu — judecător
Gheorghe Stan — judecător
Livia Doina Stanciu — judecător
Varga Attila — judecător
Bianca Drăghici — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Cezara Maria Nichita Costescu în Dosarul nr. 5.775/290/2017 al Judecătorei Reșița și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 864D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.557D/2019 și nr. 2.126D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, ridicată de Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România în Dosarul nr. 3.938/284/2018 al Judecătorei Răcari, precum și a sintagmei „să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță” din cuprinsul aceluiași articol, ridicată de Insurance Company Dallbogg Life and Health din Bulgaria în Dosarul nr. 3.262/222/2018/a2 al Judecătorei Dorohoi.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul parțial identic al cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.557D/2019 și nr. 2.126D/2019 la Dosarul nr. 864D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că instanța de contencios constituțional a mai analizat dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 din perspectiva unor critici asemănătoare, prin Decizia nr. 651 din 29 septembrie 2020, paragrafele 20—24, și Decizia nr. 235 din 8 aprilie 2021, paragrafele 28—32. Astfel, se arată că norma criticată este clară, previzibilă și accesibilă și obligă conducătorul auto la o conduită preventivă pentru desfășurarea circulației rutiere în condiții de siguranță. Cu privire la celelalte critici de neconstituționalitate formulate, se arată că norma criticată respectă dispozițiile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, sub aspectul termenului rezonabil și al dreptului la un proces echitabil, dreptul la apărare și pe cele privind rolul și structura Parlamentului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin încheierile din 23 ianuarie 2019, 2 mai 2019 și Încheierea penală nr. 288 din 26 iunie 2019, pronunțate în dosarele nr. 5.775/290/2017, nr. 3.938/248/2018 și nr. 3.262/222/2018/a2, **Judecătoria Reșița, Judecătoria Răcari și Judecătoria Dorohoi au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, precum și a sintagmei „să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță” din cuprinsul aceluiași articol.** Excepția a fost ridicată de Cezara Maria Nichita Costescu, Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România și Insurance Company Dallbogg Life and Health din Bulgaria în cauze penale privind săvârșirea infracțiunilor de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 din Codul penal, și vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) raportat la art. 194 alin. (1) lit. b) și e) din Codul penal.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv nu întrunesc condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, fiind contrare dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât „nu explică ce presupune acțiunea de *adaptare a vitezei*, sintagma *condițiile de drum* nu este explicată prin raportare la sintagma de adaptare a vitezei, după cum nici nu este exemplificată — ce fel de drum, nu explică ce presupune acțiunea de *manevră*”. Astfel, din modul de reglementare a obligației conducătorului autovehiculului, nu pot fi determinate cu exactitate acele *condiții de drum* pentru care trebuie *adaptată* viteza și în ce limite trebuie adaptată sau acele *manevre* care trebuie efectuate în condiții de siguranță, astfel că o persoană nu poate să își dea seama dacă acțiunea sau inacțiunea sa intră sub incidența normei.

9. În Dosarul nr. 864D/2019 se mai susține că norma criticată, din cauza caracterului ei general, absolut interpretabil și lipsit de predictibilitate, nu respectă egalitatea în drepturi a cetățenilor, autoarea fiind pusă într-o situație discriminatorie. Ca atare, prin încălcarea principiului egalității, este încălcat și dreptul la apărare, cu consecința încălcării și a dreptului la un proces echitabil. Totodată, se apreciază că este subminată și puterea de legiferare a Parlamentului, întrucât prin interpretarea și aplicarea dispoziției legale criticate se adaugă la lege, încălcându-se principiului separației și al echilibrului puterilor în stat.

10. În dosarele nr. 1.557D/2019 și nr. 2.126D/2019 se mai apreciază că modul în care este reglementată obligația conducătorului autovehiculului de a adapta viteza la condițiile de drum și de a efectua orice manevră în condiții de siguranță contravine principiului legalității incriminării, garantat de art. 23 alin. (12) din Constituție, potrivit căruia „*nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii*”, și principiului accesibilității și previzibilității legii stabilit prin dispozițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Prin urmare, nu este respectată cerința de accesibilitate a legii, întrucât dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, pe lângă faptul că nu definesc ele însele noțiunea de condiții de drum, viteza adaptată și cea de orice manevră, nu fac trimitere nici la alte dispoziții legale din cadrul actului normativ, nici la alte acte normative de rang egal care s-ar afla în conexiune cu acestea.

11. **Judecătoria Reșița** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textele de lege criticate nu conțin nicio reglementare de natură a aduce atingere dispozițiilor constituționale.

12. **Judecătoria Răcari** apreciază că textul de lege criticat este clar, previzibil și nu conduce la restrângerea dreptului unei persoane la evaluarea adaptării vitezei în funcție de condițiile de drum și la efectuarea manevrei pe care o consideră potrivită în funcție de împrejurările concrete. Totodată, legiuitorul nu poate enumera totalitatea situațiilor ce pot interveni între participanții la trafic, astfel că respectarea regimului legal de viteză și adaptarea acestuia la condițiile de drum, chiar prin deplasarea cu o viteză mai mică decât limita legală de viteză, revin conducătorului auto.

13. **Judecătoria Dorohoi** apreciază că obligația prevăzută de dispozițiile legale criticate, respectiv aceea de a adapta viteza la condițiile de drum pentru a se putea efectua orice manevră în condiții de siguranță, nu poate fi detaliată de către legiuitor, dată fiind multitudinea de situații care se pot ivi în practică și în care conducătorii auto trebuie să acționeze prin adaptarea vitezei. Nu se pot stabili reguli detaliate pentru adaptarea regimului de viteză în raport cu absolut toate situațiile nefavorabile care pot să apară în concret, situații care pot fi dintre cele mai diverse și care pot fi date de starea drumului, condiții meteorologice, trafic aglomerat, tipuri de autovehicule, comportamentul pietonilor, comportamentul celorlalți participanți la trafic, astfel că pentru fiecare situație îi revine organului judiciar sarcina să aprecieze, în funcție de probatoriul administrat, în ce măsură conducătorul auto a respectat dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare, pe de o parte, dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2006, cu modificările și completările ulterioare, iar, pe de altă parte, sintagma „să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță” din cuprinsul aceluiași articol. Însă, având în vedere notele autorilor, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, cu următorul cuprins: „Conducătorul de vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță.”

18. Autorii excepției consideră că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (4), care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale și alin. (5) în componenta sa referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) referitor la accesul liber la justiție, art. 23 alin. (12) referitor la principiul legalității incriminării, art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare și art. 61 alin. (1) privind rolul și structura Parlamentului.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate și sintetizând criticile formulate, Curtea reține că autorii acesteia susțin că dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt lipsite de claritate și previzibilitate și, ca urmare a nerespectării exigențelor constituționale prevăzute de art. 1 alin. (5), aceste norme contravin și principiului egalității în drepturi, dreptului la apărare, cu consecința încălcării și a dreptului la un proces echitabil, principiului legalității incriminării și subminează și puterea de legiferare a Parlamentului.

20. Astfel, referitor la pretinsa lipsă de claritate și previzibilitate a dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin Decizia nr. 651 din 29 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1319 din 31 decembrie 2020, și Decizia nr. 235 din 8 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 28 mai 2021, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția, reținând că dispozițiile legale criticate fac parte din capitolul V *Reguli de circulație*, secțiunea *Reguli pentru circulația vehiculelor*, subsecțiunea *Viteza și distanța dintre vehicule* și stabilesc în sarcina conducătorului de vehicul respectarea regimului legal de viteză și adaptarea acesteia în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță, sens în care a redat *in extenso* normele incidente.

21. Cu privire la pretinsa lipsă de claritate a textului legal criticat, Curtea a reținut jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului prin care s-a statuat, în esență, că formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Cu raportare la respectivele considerente, Curtea a analizat dacă noțiunea de „manevră” respectă criteriile de accesibilitate, claritate și previzibilitate ale normei juridice. În acest sens, Curtea, invocând și exigențele impuse de art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, a observat că noțiunea de „manevră” utilizată în cuprinsul art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reprezintă, conform Dicționarului explicativ al limbii române, „mișcare, acționare manuală a unui mecanism”, „manipularea unui aparat, a unui dispozitiv tehnic”. Curtea a reținut că în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și al Regulamentului din 4 octombrie 2006 de aplicare a Ordonanței

de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 26 octombrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, termenul de „manevră” este folosit în corelare cu alți termeni. Astfel, spre exemplu, „manevra de depășire” [potrivit art. 45 alin. (1) din ordonanța de urgență, este manevra prin care un vehicul trece înaintea altui vehicul ori pe lângă un obstacol, aflat pe același sens de circulație, prin schimbarea direcției de mers și ieșirea de pe banda de circulație sau din șirul de vehicule în care s-a aflat inițial], „manevra de schimbare a direcției de mers”, „manevra de întoarcere” sau „de mers înapoi” [potrivit art. 116 alin. (2) din regulamentul menționat, intenția conducătorilor de autovehicule și tramvaie de a schimba direcția de mers, de a ieși dintr-un rând de vehicule staționate ori de a intra într-un asemenea rând, de a trece pe o altă bandă de circulație sau de a vira spre dreapta ori spre stânga sau a celor care urmează să efectueze întoarcere, depășire ori oprire se semnalizează prin punerea în funcțiune a luminilor indicatoare de direcție cu cel puțin 50 m în localități și 100 m în afara localităților înainte de începerea efectuării manevrelor] etc.

22. Ca atare, analizând în ansamblul reglementării normele legale criticate, Curtea a apreciat că reiese cu claritate înțelesul noțiunii de „manevră” utilizate în cuprinsul dispozițiilor art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, conducătorul de vehicul având obligația să o efectueze în condiții de siguranță și respectând regimul legal de viteză, în concordanță cu art. 35 alin. (1) din ordonanța de urgență anterior menționată, potrivit căruia participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluența și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private.

23. Prin urmare, aceste argumente prin care se subliniază faptul că textele de lege nu pot fi redactate cu o precizie absolută și prin care se trimite la prevederile art. 35 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 cât privește aprecierea realizării oricărei manevre în condiții de siguranță sunt deplin aplicabile și în prezenta cauză, unde se invocă, în esență, lipsa unor criterii precise pentru destinatarul normei. Se observă în acest sens că art. 35 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, potrivit căruia „*participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluența și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private*”, oferă destinatarilor normei — participanții la trafic — repere pentru adaptarea conduitei în ipoteza normei criticate.

24. Cu privire la susținerea potrivit căreia nu pot fi determinate cu exactitate acele condiții de drum pentru care trebuie adaptată viteza și în ce limite trebuie adaptată, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, referitor la regimul legal de viteză, prin Decizia nr. 651 din 29 septembrie 2020, paragrafele 17 și 18, Curtea a observat că, potrivit art. 49 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h, iar pe anumite sectoare de drum din interiorul localităților administratorul drumului poate stabili, pentru autovehiculele din categoriile A și B, și limite de viteză superioare, dar nu mai mult de 80 km/h. De asemenea, limitele de viteză mai mari de 50 km/h se stabilesc numai cu avizul poliției rutiere, iar pe anumite sectoare de drum, ținând seama de împrejurări și de intensitatea circulației, administratorul drumului, cu avizul poliției rutiere, poate stabili și limite de viteză inferioare, dar nu mai puțin de 10 km/h pentru tramvaie și de 30 km/h pentru toate autovehiculele. Limitele maxime de viteză în afara localităților sunt: a) pe autostrăzi — 130 km/h; b) pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) — 100 km/h; c) pe celelalte categorii de drumuri — 90 km/h. Totodată, potrivit art. 50 din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, vitezele maxime admise în afara localităților pentru categoriile și subcategoriile de autovehicule prevăzute la art. 15 alin. (2) din actul normativ anterior menționat sunt următoarele: a) 130 km/h pe autostrăzi, 100 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 90 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A și B; b) 110 km/h pe autostrăzi, 90 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 80 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile C, D și subcategoria D1; c) 90 km/h pe autostrăzi, 80 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 70 km/h pentru celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din subcategoriile A1, B1 și C1; d) 45 km/h, pentru tractoare și mopede. Alin. (2) și (3) ale art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 stabilesc că viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele care tractează remorci sau semiremorci este cu 10 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care face parte autovehiculul trăgător, iar viteza maximă admisă pentru autovehicule cu mase și/sau gabarite depășite ori care transportă produse periculoase este de 40 km/h în localități, iar în afara localităților de 70 km/h. Totodată, potrivit alin. (4) al art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele ai căror conducători au mai puțin de un an practică de conducere sau pentru persoanele care efectuează pregătirea practică în vederea obținerii permisului de conducere este cu 20 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care fac parte autovehiculele conduse.

25. Având în vedere cele anterior referite, Curtea nu a reținut nici susținerea potrivit căreia dispozițiile de lege criticate contravin dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil, normele supuse controlului neînlăturând posibilitatea părților de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat de o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și

considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

27. Referitor la susținerea potrivit căreia dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 contravin prevederilor constituționale ale art. 23 alin. (12), Curtea constată netemeinicia acesteia, întrucât, așa cum s-a reținut la paragrafele anterioare, dispozițiile legale criticate respectă exigențele constituționale prevăzute de art. 1 alin. (5). În jurisprudența sa, Curtea a statuat că principiul legalității incriminării — consacrat de prevederile art. 23 alin. (12) din Constituție — impune legiuitorului să legifereze prin texte suficient de clare și precise pentru a fi aplicate, în scopul asigurării posibilității persoanelor interesate de a se conforma prescripției legale, fără a pretinde însă recurgerea la liste exhaustive, întrucât tehnica de reglementare vizează, în principal, categorii și formule generale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 499 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 966 din 15 noiembrie 2018, paragraful 23, și Decizia nr. 414 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57 din 19 ianuarie 2021, paragraful 20).

28. În final, Curtea nu poate reține nici susținerile potrivit cărora norma criticată, din cauza caracterului ei general, interpretabil și lipsit de predictibilitate, nu respectă egalitatea în drepturi a cetățenilor și subminează puterea de legiferare a Parlamentului, având în vedere că, în jurisprudența sa, a statuat cu valoare de principiu că stabilirea unor reguli în ceea ce privește circulația pe drumurile publice are ca scop, potrivit art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, „asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului” (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 822 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 1 martie 2019, și Decizia nr. 521 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 5 februarie 2014).

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cezara Maria Nichita Costescu în Dosarul nr. 5.775/290/2017 al Judecătorei Reșița, de Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România în Dosarul nr. 3.938/284/2018 al Judecătorei Răcari și de Insurance Company Dallbogg Life and Health din Bulgaria în Dosarul nr. 3.262/222/2018/a2 al Judecătorei Dorohoi și constată că dispozițiile art. 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Reșița, Judecătorei Răcari și Judecătorei Dorohoi și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 decembrie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Având în vedere prevederile art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorul pieței de energie electrică duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin și publică pe pagina proprie de internet, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, procedurile operaționale necesare punerii în aplicare a regulamentului prevăzut la art. 1.

Art. 3. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013 pentru aprobarea Regulamentului

privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 25 august 2014, cu modificările ulterioare;

c) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 1 aprilie 2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 16 martie 2023.
Nr. 12.

ANEXĂ

REGULAMENT

privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1 Scop

Art. 1. — Prezentul regulament are drept scop stabilirea principiilor și cerințelor care se aplică piețelor organizate de energie electrică la termen, respectiv:

a) tipurile de produse care pot fi tranzacționate pe piețele produselor standardizate și flexibile la termen;

b) modul de stabilire a ofertelor de vânzare sau de cumpărare a energiei electrice de către participanții la piețele

organizate administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.;

c) modul de organizare a licitațiilor/sesiunilor de tranzacționare;

d) modul de stabilire a tranzacțiilor și de contractare a energiei tranzacționate;

e) criteriile/condițiile pe care trebuie să le îndeplinească participanții la piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.;

f) modul de gestionare și publicare a informațiilor privind participanții, ofertele și tranzacțiile încheiate.

Art. 2. — Participarea voluntară pe piețele organizate de energie electrică la termen este asigurată de un cadru de

tranzacționare eficient, transparent, obiectiv și nediscriminatoriu de vânzare-cumpărare a energiei electrice, cu respectarea reglementărilor în vigoare în sectorul energiei electrice.

SECȚIUNEA a 2-a

Domeniul de aplicare

Art. 3. — Prezentul regulament se aplică:

a) participanților la piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.;

b) Societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Art. 4. — Prezentul regulament se aplică următoarelor segmente pentru piața organizată de energie electrică la termen, puse la dispoziția operatorilor economici din domeniul energiei electrice de către Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A. (OPCOM — S.A.):

a) piața produselor standardizate la termen, respectiv:

(i) piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă;

(ii) piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;

b) piața produselor flexibile la termen, respectiv piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării.

SECȚIUNEA a 3-a

Legislație de referință

Art. 5. — La elaborarea prezentului regulament s-au avut în vedere prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, precum și prevederile celorlalte reglementări primare și secundare aferente, aplicabile în sectorul energiei electrice.

CAPITOLUL II

Definiții și abrevieri

Art. 6. — (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite, altele decât cele prevăzute la alin. (2), au semnificațiile definite în Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică și în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În înțelesul prezentului regulament, termenii utilizați au semnificațiile următoare:

a) *agregator* — participantul la piață implicat în agregare care îndeplinește funcția definită la art. 2 pct. 43 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

b) *calendar de tranzacționare* — calendar publicat pe pagina proprie de internet a OPCOM — S.A., în care sunt prevăzute, pentru fiecare instrument supus tranzacționării în cadrul unei serii de instrumente generate pentru un produs standard, următoarele elemente: perioada de tranzacționare, definită prin prima zi de tranzacționare și ultima zi de tranzacționare și durata livrării, definită prin prima zi de livrare și ultima zi de livrare;

c) *caracteristici ferme* — caracteristici ale unei oferte, ale căror valori de pornire sunt precis determinate, iar după încheierea tranzacțiilor acestea determină valori precise, fixe,

constante, la nivelul celor stabilite la tranzacționare, pe toată perioada de valabilitate a contractului, ale cantității pe interval de decontare și totale și prețului tranzacției și asupra cărora contractul asociat tranzacției nu permite modificări;

d) *caracteristicile ofertei* — elemente specifice ale unei oferte, ferm stabilite înaintea introducerii ofertei pentru tranzacționare, conform prezentului regulament;

e) *contract-cadru* — contract de vânzare-cumpărare a energiei electrice elaborat de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A., în urma unui proces de consultare publică, care conține prevederi obligatorii care nu pot fi modificate, acceptate de toți participanții înregistrați, precum și un set de prevederi specifice care pot fi propuse de participant, referitoare exclusiv la: termenele și modalitățile de plată, garantarea executării obligațiilor contractuale și penalitățile de natură financiară aplicabile;

f) *contract standard* — contract de vânzare-cumpărare a energiei electrice elaborat de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A., în urma unui proces de consultare publică, ale cărui clauze nu pot fi modificate de părțile contractante;

g) *convenție de participare* — convenție standard elaborată de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A. care se încheie între OPCOM — S.A. și participanții înscriși la piețele organizate la termen și care prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților;

h) *cel mai bun preț* — cel mai mic preț dintre prețurile ofertelor de vânzare, respectiv cel mai mare preț dintre prețurile ofertelor de cumpărare, înregistrat la un moment dat pe parcursul sesiunii de tranzacționare/licitație;

i) *intermediere* — procedura de identificare a unui al treilea partener care să accepte intermedierea tranzacției între doi parteneri aflați în imposibilitatea tranzacționării în mod direct, conform listelor de eligibilitate;

j) *licitație extinsă* — licitație în care se acceptă oferte de ambele părți, vânzare și cumpărare;

k) *listă de eligibilitate* — listă pe care fiecare participant o va menține și actualiza pe platforma de tranzacționare, care cuprinde partenerii eligibili, distinct pe vânzare/cumpărare și produs; lista de eligibilitate va cuprinde un număr minim de opt parteneri eligibili cu limita de creditare diferită de zero;

l) *limita de creditare* — valoarea maximă de credit pe care o instituție financiară o acordă unui participant la piață;

m) *marca de timp* — identificator care asociază unei oferte momentul exact de introducere a acesteia: ziua, ora, minutul și secunda;

n) *ofertă coinițatoare* — ofertă de același tip cu o ofertă inițitoare, cu elemente identice, respectiv: aceeași cantitate de energie electrică, același profil zilnic de livrare și aceeași durată a livrării, aceeași opțiune privind tranzacționarea integrală/parțială, este de același sens — vânzarea sau cumpărarea — și implică aderarea la același tip de contract cu cel propus de participantul inițiator;

o) *ofertă inițitoare* — ofertă de energie electrică care inițiază procesul de tranzacționare în conformitate cu prevederile prezentului regulament, ale procedurii operaționale specifice de punere în aplicare a prezentului regulament, elaborată de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A., și ale regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen;

p) *ofertă de răspuns* — ofertă care răspunde cerințelor unei oferte inițitoare;

q) *operator al piețelor organizate de energie electrică la termen* — persoană juridică titulară de licență care asigură organizarea și administrarea piețelor organizate de energie electrică la termen, în conformitate cu reglementările emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

r) *participant inițiator* — participantul la piață care depune o ofertă inițiatoare;

s) *participant la piață* — persoană fizică sau juridică, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, care se înscrie la oricare din piețele organizate de energie electrică la termen și respectă convenția de participare, precum și prevederile prevăzute în reglementările naționale și/sau comunitare corespunzătoare participării la piața de energie electrică;

t) *piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării* — cadrul organizat de încheiere între participanții la piață, în mod transparent, prin licitație publică, a contractelor, cu livrare fizică de energie electrică, organizat și administrat de OPCOM — S.A., pe baza unui ansamblu de reguli având ca bază ofertarea publică și nediscriminatorie, cu scopul de a contracta energia electrică pe termen determinat, la un preț transparent, rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;

u) *piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă* — cadrul organizat de încheiere între participanții la piață, în mod transparent, prin licitație publică cu negociere continuă, a contractelor, cu livrare fizică de energie electrică, organizat și administrat de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., pe baza unui ansamblu de reguli conform cărora atât prețul ofertelor de pe partea inițiatoare, cât și al celor de pe partea respondentă pot fi modificate, iar tranzacțiile se încheie în orice moment în care se îndeplinesc condițiile de corelare;

v) *piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică* — cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor de energie electrică între participanții la piață, în timp real, organizat și administrat de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” — S.A., pe baza unor reguli specifice, ce permite încheierea de tranzacții cu energie electrică conform criteriilor de eligibilitate proprii participanților la piață și subscrie contractelor bilaterale semnate între părți; tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități, având ca bază tranzacționarea continuă a energiei electrice pe termen determinat, la un preț ferm, transparent, rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;

w) *platformă de tranzacționare* — sistem informatic administrat de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A. și pus la dispoziția participanților la piață în scopul ofertării și realizării tranzacțiilor;

x) *prețul de referință* — prețul rezultat ca medie aritmetică a propunerilor participanților la piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, transmise prin mesaj e-mail pe adresa administratorului platformei de tranzacționare (pc-otc@opcom.ro și pcndc@opcom.ro);

y) *produs echivalent* — unul sau combinația dintre mai multe produse tranzacționate pe piața concurențială, prin cumpărarea sau, după caz, prin vânzarea căruia/căreia s-ar putea reconstitui cantitatea neprimată/nelivrată în perioada de livrare rămasă în urma rezilierii unui contract, cu același profil zilnic de livrare;

z) *produs similar* — produs disponibil pe piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării, cu o perioadă de livrare egală cu cea stabilită în contractul încheiat pe această piață, sau, dacă un astfel de produs nu a fost tranzacționat în ultimele 12 luni față de momentul de referință, cu un produs disponibil/combi-nație de produse

disponibile care să echivaleze perioada de livrare a produsului aferent contractului încheiat pe piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării, pe oricare altă piață concurențială organizată de operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen OPCOM — S.A.;

aa) *valori de pornire* — valorile caracteristicilor unei oferte la momentul introducerii sale pe piață în vederea tranzacționării.

Art. 7. — Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

a) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

b) *EBIT* — marja operațională (EBIT margin) — termen financiar/bursier care arată cât din cifra de afaceri a companiei reprezintă profitul operațional;

c) *EFET* — Federația Europeană a Furnizorilor de Energie;

d) *OP* — operatorul piețelor organizate de energie electrică la termen — OPCOM — S.A., respectiv Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” — S.A.;

e) *OTC (over the counter)* — modalitate de tranzacționare centralizată a contractelor bilaterale conform căreia tranzacțiile dintre părți sunt încheiate prin negociere dublă continuă;

f) *PC-OTC* — piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;

g) *PCCB-LE-flex* — piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării;

h) *PCCB-NC* — piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică — modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă;

i) *Regulament* — Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” — S.A.;

j) *RPUPCD* — Regulamentul de programare a unităților de producție și a consumatorilor dispecerizabili, cu modificările și completările ulterioare;

k) *TG* — componenta tarifului de transport pentru introducerea de energie electrică în rețea;

l) *UE* — Uniunea Europeană.

CAPITOLUL III Cadrul de organizare

SECȚIUNEA 1

Reguli generale

Art. 8. — OP organizează și administrează piețele organizate de energie electrică la termen pe baza principiilor de nediscriminare, transparentă, caracter public, stabilite de lege, de Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen și de prezentul regulament.

Art. 9. — (1) Participarea la piețele organizate de energie electrică la termen administrate de OP este voluntară, iar înregistrarea participanților se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată OP, conform procedurii operaționale specifice și prin semnarea Convenției de participare la piețele contractelor bilaterale de energie electrică organizate și administrate de OP.

(2) Participarea la tranzacționare este permisă tuturor participanților care se înscriu la piață și respectă convenția de participare și reglementările aplicabile.

Art. 10. — OP publică pe pagina proprie de internet documentele rezultate în urma unui proces de consultare

publică, respectiv procedurile operaționale specifice, convenția de participare, precum și alte documente stabilite prin prezentul regulament.

Art. 11. — (1) Un participant poate încheia tranzacții pe piețele organizate de energie electrică la termen individual sau pe baza participării agregate în conformitate cu prevederile prezentului regulament, precum și cu procedurile operaționale specifice fiecărei piețe organizate de energie electrică la termen.

(2) Agregarea participanților la piață se realizează separat pentru activitatea de producție, respectiv pentru consum.

(3) În cazul participării agregate, agregatorul este participantul care tranzacționează energia electrică și căruia îi revin integral toate responsabilitățile și drepturile prevăzute în Convenția de participare la piețele contractelor bilaterale de energie electrică.

Art. 12. — În cazul participării agregate, agregatorul comunică OP lista clienților finali/producătorilor agregați, iar OP o include, ca anexă, în Convenția de participare la piețele contractelor bilaterale de energie electrică; agregatorul notifică OP ori de câte ori intervin modificări ale listei.

Art. 13. — Executarea tranzacțiilor încheiate pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de OP este garantată prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în:

a) contractul standard sau contractul bilateral încheiat de participanți în baza contractului-cadru — contract tip al Federației Europene a Furnizorilor de Energie, în cazul pieței produselor standardizate la termen;

b) contract propus de inițiator, publicat de către OP anterior sesiunii de tranzacționare, cu respectarea unui contract-cadru, în cazul pieței produselor flexibile la termen.

Art. 14. — Contractul-cadru utilizat în tranzacționarea pe PCCB-LE-flex și contractul standard utilizat în tranzacționarea pe PCCB-NC sunt elaborate de către OP, în urma unui proces de consultare publică, cu reținerea sau respingerea argumentată a propunerilor și observațiilor primite în urma consultării publice, și sunt publicate pe pagina proprie de internet a OP.

Art. 15. — Contractul propus de inițiator, utilizat în tranzacționarea pe PCCB-LE-flex, poate fi completat față de contractul-cadru cu clauze specifice, privind exclusiv termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.

Art. 16. — (1) Este interzisă modificarea, ulterior tranzacției, a clauzelor specifice referitoare la prețul de tranzacționare, durata livrării, cantitatea pe interval de decontare de energie electrică, profilul de livrare, precum și adăugarea altor servicii, prin înțelegerea părților în mod tacit sau pe baza unor acte adiționale, a prevederilor contractului standard/contractului-cadru EFET/contractului-cadru propus.

(2) Este interzisă introducerea în contractul standard, contractul-cadru sau în contractul propus de inițiator a clauzelor privind denunțarea unilaterală.

Art. 17. — Orice participant se poate retrage din proprie inițiativă de la piață, în baza unei înștiințări adresate OP.

Art. 18. — OP poate suspenda un participant de la tranzacționare sau poate revoca înregistrarea unui participant la piață, cu publicarea și motivarea acestei acțiuni, în oricare dintre următoarele cazuri:

a) nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant, definite în procedura specifică;

b) nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin conform prezentului regulament;

c) nu respectă convenția de participare.

Art. 19. — Înscrierea, depunerea ofertelor și organizarea sesiunilor de tranzacționare, suspendarea și revocarea participanților se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice, elaborate de OP.

SECȚIUNEA a 2-a

Segmentul de piață corespunzător produselor standardizate la termen — PCCB-NC

Art. 20. — OP definește produse standard de vânzare și cumpărare a energiei electrice cu următoarele caracteristici ferme:

a) puterea minimă pe interval de decontare pe contract: 0,1 MW;

b) durata livrării: o zi, exceptând ziua următoare zilei de tranzacționare/o săptămână/o lună/un trimestru/un semestru/un an, clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

c) profilul zilnic al livrărilor: livrare la putere constantă în bandă/livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină/livrare la putere constantă la ore de vârf de seară/livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină/livrare la putere constantă în orice altă perioadă din zi formată din mai multe ore succesive; perioadele de livrare zilnică aferente fiecărui profil de livrare sunt clar definite ca oră de început și oră de sfârșit de către OP, iar acesta poate introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică al unui produs în funcție de cerințele pieței, conform unor criterii cuprinse într-o procedură proprie elaborată prin consultare publică;

d) utilizarea obligatorie a contractului standard de tranzacționare a energiei electrice elaborat de OP prin consultare publică.

Art. 21. — Participanții inițiază sau răspund cu oferte de vânzare sau de cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform art. 20, specificând numărul de contracte (puterea) și prețul propus, prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PCCB-NC; componenta TG a tarifului de transport, corespunzătoare introducerii de energie electrică în rețea, trebuie să fie inclusă în acest preț.

Art. 22. — Pentru tranzacționarea produselor standard prin negociere continuă, OP organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online în fiecare zi lucrătoare, conform unui program de tranzacționare publicat pe pagina proprie de internet.

Art. 23. — Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară anonim; ecranele sistemului de tranzacționare sunt accesibile în timp real publicului, într-o locație publică de pe pagina proprie de internet a OP.

Art. 24. — Pe toată durata sesiunii de tranzacționare, participanții pot să introducă, să modifice, să suspende/să activeze și/sau să anuleze ofertele proprii de vânzare/cumpărare, precum și să vizualizeze toate ofertele existente în piață.

Art. 25. — Toate ofertele pentru un produs sunt ordonate în funcție de preț, respectiv în ordine descrescătoare, dacă ofertele sunt de cumpărare, și în ordine crescătoare, dacă ofertele sunt de vânzare; ordonarea acestora se face în funcție de marca de timp.

Art. 26. — Orice modificare adusă unei oferte presupune anularea automată a caracteristicilor ofertei care a fost modificată și actualizarea automată a caracteristicilor pentru noua ofertă, care primește marca de timp corespunzătoare momentului modificării.

Art. 27. — Ofertele nou-intrate/modificate care îndeplinesc condiția de compatibilitate, și anume prețul ofertei de cumpărare este mai mare sau egal cu prețul ofertei de vânzare, respectiv prețul ofertei de vânzare este mai mic sau egal cu prețul ofertei de cumpărare, sunt corelate prin proces automat, derulat în timp real; prețul de atribuire este cel al ofertei nou-introduse în piață, de sens contrar celei existente aflate la cel mai bun preț, compatibilă cu aceasta și având cel mai bun preț, iar numărul de produse standard tranzacționate este cel mai mic dintre cele ale celor două oferte care se corelează.

Art. 28. — Procesul de corelare va asigura corelarea tuturor ofertelor compatibile, astfel:

a) în procesul de corelare pe PCCB-NC se respectă regulile de ordonare în funcție de:

- (i) preț;
- (ii) marca de timp;

b) ofertele de cumpărare se corelează în ordinea descrescătoare a prețului ofertat, și anume prima ofertă de cumpărare corelată este oferta de cumpărare cu prețul cel mai mare;

c) ofertele de vânzare se corelează în ordinea crescătoare a prețului ofertat, și anume prima ofertă de vânzare corelată este oferta de vânzare cu prețul cel mai mic;

d) dacă sunt mai multe oferte la același preț care pot fi corelate, atunci corelarea se face în funcție de marca de timp, începând de la cea mai veche ofertă până la cea mai recentă ofertă;

e) procesul de corelare se încheie în momentul în care toată cantitatea aferentă ofertelor compatibile a fost tranzacționată.

Art. 29. — Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care un participant care a încheiat tranzacție eronată solicită OP, iar celălalt este de acord cu anularea tranzacției, OP va anula tranzacția pe platformă în conformitate cu prevederile procedurii operaționale PCCB-NC.

Art. 30. — Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la PCCB-NC notificați de a încheia contractul standard la prețul de atribuire și pentru numărul de produse standard încheiate la acest preț, conform notificării transmise lor de către OP. Contractul aferent unei tranzacții intră în vigoare la data semnării.

Art. 31. — (1) În cazul refuzului de semnare a contractului/prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OP o sumă penalizatoare.

(2) OP distribuie suma penalizatoare prevăzută la alin. (1) participanților care au introdus oferte în sesiunea respectivă de tranzacționare.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), un participant poate refuza semnarea contractului fără aplicarea vreunei măsuri penalizatoare în cazul în care, în termen de 3 zile lucrătoare, acesta prezintă OP documente din care să rezulte că partenerul de contract face parte dintr-o listă de persoane fizice/juridice cu care este interzisă, prin reglementări naționale/ale UE, derularea de activități comerciale în domeniul energiei.

Art. 32. — OP verifică încheierea fiecărui contract rezultat din tranzacționare/conformitatea contractului semnat cu cel standard, iar în cazul nerespectării acestei condiții, OP solicită plata sumei penalizatoare de la fiecare participant în culpă, anunță public identitatea acestuia și lipsa valabilității contractului, suspendă participanții în cauză de la tranzacționare pe o perioadă care se termină la 10 zile calendaristice după data plății penalizării și informează ANRE. Nivelul penalității, precum și modul de repartizare a acesteia se stabilesc în cadrul procedurii specifice pieței, rezultată în urma unui proces de consultare publică desfășurat de OP și publicată pe pagina proprie de internet.

Art. 33. — (1) În cazul rezilierii unui contract încheiat prin PCCB-NC, partea din cauza căreia se produce rezilierea plătește părții care nu este în culpă o compensație egală cu valoarea diferenței dintre valoarea energiei nelivrate/nepreluată la prețul de contract și valoarea energiei nelivrate/nepreluată la prețul produsului echivalent, evaluat pe baza prețurilor produselor tranzacționate pe PCCB-NC sau, dacă acestea nu au fost tranzacționate în ultimele 6 luni, a celor tranzacționate pe

PC-OTC și/sau PCCB-LE-Flex, din ultimele 6 luni începând cu data cea mai apropiată de momentul rezilierii, astfel:

a) dacă diferența este pozitivă și cumpărătorul a cauzat rezilierea, compensația se plătește vânzătorului de către cumpărător;

b) dacă diferența este negativă și vânzătorul a cauzat rezilierea, suma, în modul, se plătește cumpărătorului de către vânzător;

c) dacă diferența este negativă și cumpărătorul a cauzat rezilierea, contractul poate fi reziliat fără plata compensației de mai sus;

d) dacă diferența este pozitivă și vânzătorul a cauzat rezilierea, contractul poate fi reziliat fără plata compensației de mai sus.

(2) În cazul în care în ultimele 6 luni anterioare rezilierii nu se găsește niciun produs echivalent format din produse tranzacționate pe oricare dintre cele trei piețe, PCCB-NC, PC-OTC și PCCB-LE-Flex, contractul standard poate prevedea alte modalități de compensare integrală de către participantul din cauza căruia se reziliază contractul a partenerului său, inclusiv în cazul rezilierii imediat anterioare începerii perioadei de livrare sau în timpul acesteia, prin referirea la prețul mediu de închidere pe PZU, aplicabil livrărilor pe o durată de maximum o săptămână ulterioară datei rezilierii.

(3) Contractul-standard poate prevedea și plata unor sume suplimentare celor prevăzute la alin. (1) de către partea în culpă celeilalte părți.

Art. 34. — Partea care reziliază contractul transmite OP o notificare cuprinzând părțile, durata și profilul de livrare, respectiv instrumentul, data încheierii contractului, data rezilierii și motivul acesteia, iar OP publică aceste informații pe pagina proprie de internet și exclude respectivul contract din calculul indicilor de piață corespunzători.

SECȚIUNEA a 3-a

Segmentul de piață corespunzător produselor standardizate la termen — PC-OTC

Art. 35. — (1) OP definește produse standard de vânzare și cumpărare de energie electrică, caracterizate prin următoarele elemente:

a) puterea minimă pe interval de decontare: 1 MW;

b) durata livrării: o zi, exceptând ziua următoare zilei de tranzacționare/un weekend/o săptămână/o lună/un trimestru/un semestru/un an clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

c) profilul zilnic al livrărilor:

(i) livrare la putere constantă în bandă (luni—duminică, 0.00—24.00 CET);

(ii) livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină (luni—vineri, 6.00—22.00 CET);

(iii) livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină (luni—vineri, 0.00—6.00 CET, 22.00—24.00 CET, și sâmbătă—duminică, 0.00—24.00 CET);

(iv) perioadele de livrare zilnică aferente fiecărui profil de livrare sunt clar definite ca oră de început și oră de sfârșit de către OP, iar acesta poate introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică al unui produs în funcție de cerințele pieței, conform unor criterii cuprinse într-o procedură operațională specifică a OP, elaborată prin consultare publică;

d) utilizarea contractelor agreeate între părți, pe baza contractelor de tip EFET;

(2) Vânzarea/Cumpărarea de energie electrică tranzacționată pe PC-OTC se face pe baza contractelor bilaterale agreeate înainte de participarea la tranzacționare, încheiate de participanți

În baza contractului de tip EFET. În cadrul contractului sunt stabiliți toți termenii contractuali, cu excepția: profilului de livrare, prețului și perioadei de livrare.

Art. 36. — OP verifică conformitatea contractelor transmise de participanții la PC-OTC cu prevederile din contractul-cadru EFET.

Art. 37. — (1) Participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform art. 35 alin. (1) prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PC-OTC; TG trebuie să fie inclus în acest preț.

(2) Pentru tranzacționarea ofertelor, OP programează perioadele de tranzacționare specifice fiecărui produs standard.

(3) Participarea pe PC-OTC se realizează în baza listelor de eligibilitate a potențialilor parteneri contractuali, notificate OP de către fiecare participant la piață conform listei participanților la piață publicate pe pagina proprie de internet a OP.

(4) Responsabilitatea conținutului listei de eligibilitate și actualizării conținutului său odată cu modificarea listei de participanți la PC-OTC revine fiecăruia dintre participanții la piață.

(5) OP răspunde pentru configurarea și actualizarea în sistemul de tranzacționare al pieței a listelor de eligibilitate comunicate de către participanții la piață.

(6) OP organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor principii:

a) sesiunile de tranzacționare sunt organizate în zilele lucrătoare conform programului de ofertare stabilit de către OP și publicat pe pagina proprie de internet;

b) participanții la piață pot introduce simultan atât oferte de cumpărare, cât și oferte de vânzare pentru același produs.

Art. 38. — (1) Pe tot parcursul sesiunii de licitație, tranzacționarea se realizează prin două modalități:

a) selectarea (accesare la „click”) și acceptarea ofertei eligibile de vânzare/cumpărare în platforma de tranzacționare. Ofertele neeligibile nu vor putea fi tranzacționate prin această metodă;

b) corelare automată, cu sau fără inițierea procedurii de intermediere. În cazul în care pentru un produs PC-OTC se ajunge la situația de corelare a ofertelor:

(i) acestea sunt corelate automat, dacă ofertele sunt introduse de parteneri eligibili, și se încheie tranzacții asumate de către participanții eligibili ale căror oferte au fost corelate;

(ii) acestea vor fi automat rezervate de către platformă, iar administratorul platformei de tranzacționare va desfășura activitățile prevăzute pentru modalitatea de intermediere și încheiere a tranzacțiilor, dacă ofertele sunt introduse de participanții la piață, alții decât partenerii eligibili.

(2) Pe tot parcursul sesiunii de licitație este permisă introducerea/modificarea/anularea ofertelor, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele sistemului de tranzacționare.

(3) Participanții la PC-OTC introduc ordine prin completarea în sistemul de tranzacționare a cantității și prețului și selectarea sensului de ofertare, respectiv de vânzare sau cumpărare, în timpul programului de ofertare, publicat de către OP.

(4) Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care un participant care a încheiat tranzacție eronată solicită OP, iar celălalt este de acord cu anularea tranzacției, OP va anula tranzacția pe platformă în conformitate cu prevederile procedurii operaționale PC-OTC.

(5) Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la PC-OTC de a-și asuma tranzacțiile respective.

(6) Tranzacțiile încheiate pe PC-OTC se vor înscrie în anexele la contractul agreeat de părți, în conformitate cu detaliile cuprinse în Raportul Tranzacții generat de platforma de tranzacționare și cu formularul de confirmare a tranzacțiilor primit de la OP.

(7) Situațiile de nerespectare de către una dintre părți a obligațiilor ce îi revin în urma încheierii tranzacțiilor pe PC-OTC prevăzute la alin. (5) se notifică de către cealaltă parte la OP, care consemnează o abatere de la regulile de tranzacționare pentru tranzacția în cauză și aplică sancțiunile prevăzute în procedurile operaționale elaborate de OP în aplicarea prezentului regulament, în urma unui proces de consultare publică desfășurat de OP, și publicate pe pagina proprie de internet.

Art. 39. — Participanții la PC-OTC sunt obligați să aplice un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește stabilirea listei de eligibilitate, în condițiile prezentului regulament.

Art. 40. — Fiecare participant la PC-OTC este obligat să dea curs solicitării primite de la orice participant la PC-OTC, respectiv de la orice solicitant care dorește să se înscrie ca participant la PC-OTC de a negocia un contract de vânzare/cumpărare de energie electrică.

Art. 41. — Participantul la PC-OTC care primește o solicitare de tipul celei prevăzute la art. 40 are posibilitatea să efectueze o analiză de risc a solicitantului, prin aplicarea propriului set de criterii de evaluare, stabilite pe baza unor indicatori economici și financiari obiectivi. Analiza de risc urmărește, în principal, stabilirea limitei de creditare care poate fi aplicată în raport cu solicitantul respectiv.

Art. 42. — Criteriile de evaluare se vor aplica în mod identic și nediscriminatoriu tuturor solicitanților. În funcție de rezultatul evaluării, solicitanții vor fi încadrați în categorii diferite de risc.

Art. 43. — Participanții la PC-OTC pot aplica solicitanților condiții diferite de contractare (în special cu privire la condițiile de plată și de garantare) în funcție de categoria de risc în care aceștia au fost încadrați în urma analizei de risc. Solicitanților încadrați în aceeași categorie de risc li se vor aplica condiții identice sau echivalente de contractare.

Art. 44. — Fiecare participant la PC-OTC își va stabili lista de eligibilitate prin includerea acelor participanți la PC-OTC înscrși în lista participanților la PC-OTC publicată pe pagina proprie de internet a OP, cu care respectivul participant la PC-OTC a agreeat contractul de vânzare/cumpărare de energie electrică. OP publică pe pagina proprie de internet listele de eligibilitate pentru fiecare participant la PC-OTC.

SECȚIUNEA a 4-a

Segmentul de piață corespunzător produselor flexibile la termen — PCCB-LE-flex

Art. 45. — Ofertarea pe PCCB-LE-flex cuprinde următoarele etape:

a) acceptarea contractului-cadru;

b) fiecare participant inițiator/coinițiator își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de energie electrică, care trebuie să conțină următoarele caracteristici:

(i) durata livrării, respectiv data de începere și data de finalizare a livrării; durata livrării trebuie să fie de minimum o lună;

(ii) puterea pe interval de decontare de energie electrică, profilul zilnic de livrare și subsecvent cantitatea totală de energie electrică;

(iii) profilul zilnic de livrare poate fi:

1. livrare în bandă la putere constantă (luni—duminică, 0.00—24.00 CET);
2. livrare la putere constantă, la ore de vârf de sarcină (luni—duminică, 6.00—22.00 CET);

3. livrare la putere constantă, la ore de vârf de sarcină (luni—vineri, 6.00—22.00 CET);
4. livrare la putere constantă la ore gol sarcină (luni—vineri, 0.00—6.00 CET și 22.00—24.00 CET, și sâmbătă—duminică, 0.00—24.00 CET);
5. alte profiluri de livrare zilnică, și anume orice perioadă din zi formată din minimum 3 ore succesive de livrare la putere constantă în conformitate cu prevederile procedurii operaționale PCCB-LE-flex.

Perioadele zilnice de livrare aferente fiecărui profil de livrare sunt clar definite ca oră de început și oră de sfârșit de către OP, iar acesta poate introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică în funcție de cerințele pieței, conform unor criterii cuprinse într-o procedură proprie rezultată în urma unui proces de consultare publică;

- (iv) prețul minim solicitat (P_{\min}), în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit (P_{\max}), în cazul unei oferte de cumpărare; ofertantul trebuie să includă în preț componenta TG, corespunzătoare introducerii de energie electrică în rețea;
- (v) opțiunea dintre tranzacționarea integrală cu un singur participant și cea parțială și/sau cu mai mulți participanți a cantității oferite; pentru puteri pe interval de decontare mai mari de 10 MW nu este permisă decât opțiunea de tranzacționare parțială/cu mai mulți participanți; tranzacționarea parțială înseamnă tranzacționarea unor tranșe de putere constantă mai mică decât puterea solicitată, cu păstrarea profilului de livrare propus și a duratei livrării; alegerea opțiunii de tranzacționare parțială/cu mai mulți participanți nu exclude posibilitatea tranzacționării integrale cu un singur participant, dacă așa rezultă în urma aplicării regulilor de corelare;
- (vi) opțiunea privind utilizarea unei formule de ajustare a prețului de atribuire a contractului/contractelor (prețul de închidere a licitației) în funcție de evoluția unui indice bursier public din domeniul energiei electrice, inclusiv formula aferentă. Aceasta conține ca variabilă doar indicele bursier ales. Formula de ajustare a prețului se aplică lunar, începând cu prima zi de livrare, dacă există acordul părților exprimat la semnarea contractului;
- (vii) opțiunea privind procentul de variație maximă a cantității pe interval de decontare față de valoarea prevăzută în ofertă, care se aplică la solicitarea unei părți, dacă există acordul exprimat la semnarea contractului. Valoarea procentului de variație maximă a cantității pe interval de decontare față de valoarea prevăzută în ofertă este stabilită de către ofertantul inițiator și nu poate depăși 25%, respectiv 100% pentru producătorii de energie din surse regenerabile. În situația activării opțiunii privind variația puterii pe interval de decontare, aceasta se realizează implicit, caz în care cantitatea de energie electrică din contract este reciproc notificată la operatorul pieței de echilibrare, conform prevederilor RPUPCD. În situația activării de către ambele părți a opțiunii privind variația puterii pe interval de decontare se va lua în considerare notificarea cu valoarea cea mai mică;
- (viii) prevederile specifice ale contractului propus, prevăzute de participantul inițiator în conformitate cu prevederile art. 15 și 16;
- (ix) pentru utilizarea opțiunilor aferente pct. (vi) și (vii), acestea se specifică clar în cadrul anexelor contractului și sunt acceptate de către părți prin semnarea contractului;

c) ofertarea se realizează pe baza transmiterii la OP a ofertelor inițitoare/coinițitoare și a contractelor-cadru propuse de inițiator, cu respectarea contractului-cadru, publicat pe pagina proprie de internet a OP;

d) contractul-cadru trebuie să prevadă că, în cazul rezilierii contractului după semnarea de către părți, participantul în culpă plătește celeilalte părți o sumă compensatorie care reprezintă produsul dintre cantitatea nelivrată/nepreluată de energie electrică și valoarea diferenței dintre prețul de atribuire a contractului sau prețul ajustat de atribuire a contractului, dacă este activată această opțiune, și prețul produsului/produselor similar/similare disponibili/disponibile la data cea mai apropiată de momentul rezilierii, astfel:

- (i) dacă diferența este pozitivă și cumpărătorul a cauzat rezilierea, suma compensatorie se plătește vânzătorului de către cumpărător; iar
- (ii) dacă diferența este negativă și vânzătorul a cauzat rezilierea, suma compensatorie se plătește cumpărătorului de către vânzător;
- (iii) dacă diferența este negativă și cumpărătorul a cauzat rezilierea, contractul poate fi reziliat fără plata sumelor compensatorii;
- (iv) dacă diferența este pozitivă și vânzătorul a cauzat rezilierea, contractul poate fi reziliat fără plata sumelor compensatorii;

e) contractul propus de inițiator/coinițiator poate prevedea plata unor sume suplimentare celor prevăzute la lit. d) de către partea în culpă celeilalte părți;

f) contractul poate fi reziliat doar cu plata de către partea din culpa căreia se produce rezilierea a unei sume compensatorii, conform prevederilor lit. d) și e), după caz;

g) OP verifică conformitatea cu reglementările aplicabile și prevederile prezentului regulament a oricărui tip de oferte propuse de oricare participant și a contractului, le acceptă pe cele conforme și le respinge pe cele neconforme, publicând pe pagina proprie de internet lista ofertelor respinse și motivația acestei acțiuni;

h) după acceptarea ofertei inițitoare și a contractului-cadru propus, OP programează câte o sesiune de tranzacționare pentru fiecare ofertă inițitoare de vânzare sau de cumpărare acceptată și asigură desfășurarea următoarelor activități preliminare:

- (i) aducerea la cunoștința participanților la piață a ofertei inițitoare, prin publicarea acesteia pe pagina de internet a OP, inclusiv a identității inițiatorului, împreună cu formatul de contract propus;
- (ii) depunerea la OP a ofertelor coinițitoare și publicarea lor, imediat după depunere, până la o dată prealabilă celei de începere a sesiunii de tranzacționare, publicată odată cu oferta inițitoare;
- (iii) depunerea la OP a ofertelor de răspuns ferme, conținând cantitatea oferită, dacă aceasta este diferită de cea din oferta inițitoare, în cazul în care inițiatorul a optat pentru tranzacționarea parțială/cu mai mulți participanți, opțiunea privind tranzacționarea parțială și prețul-limită acceptat; până la deschiderea sesiunii de tranzacționare, acestea sunt supuse procesului de verificare și nu sunt dezvăluite altor participanți sau publicului;

i) în intervalul de timp cuprins între termenul de la lit. h) pct. (ii) și deschiderea sesiunii de tranzacționare, participantul inițiator și cei cu oferte coinițitoare pot modifica o singură dată prețul ofertei proprii, doar în sensul facilitării încheierii de tranzacții, și anume în creștere, în cazul ofertelor de cumpărare, respectiv în scădere, în cazul ofertelor de vânzare, și nu cu mai mult de 5% față de oferta inițitoare/coinițitoare cu cel mai bun

preț; aceste modificări nu sunt dezvăluite altor participanți sau publicului înainte de deschiderea sesiunii de tranzacționare;

j) sesiunea de tranzacționare începe prin publicarea concomitentă a celor mai recente oferte ale participantului inițiator/participanților coinițiatori și a ofertelor de răspuns;

k) în cazul retragerii unei oferte inițiatore publicate sau de răspuns până la începerea sesiunii de tranzacționare, participantul va fi suspendat de la tranzacționare și este obligat să plătească o sumă penalizatoare. Nivelul penalității, precum și modul de repartizare a acesteia se stabilesc în cadrul procedurilor operaționale elaborate de OP, în aplicarea prezentului regulament, în urma unui proces de consultare publică desfășurat de OP, și publicate pe pagina proprie de internet.

Art. 46. — (1) Încheierea tranzacțiilor pe PCCB-LE-flex se realizează conform următoarelor reguli:

a) ofertele se ordonează în sensul crescător al prețului, pentru cele de vânzare, respectiv în sensul descrescător al prețului, pentru cele de cumpărare;

b) în cazul ofertelor cu obiect identic, și anume de vânzare, respectiv de cumpărare care au același preț, acestea se ordonează în ordine cronologică, în funcție de data și ora la care au fost depuse/modificate;

c) succesiv:

(i) oferta de vânzare inițiatore/coinițiatore cu prețul cel mai mic sau, în cazul ofertelor cu opțiunea de tranzacționare parțială, o parte din cantitatea aferentă acesteia, dacă intersecția curbilor cererii și ofertei conduce la secționarea cantității ofertate, se corelează cu oferta de cumpărare de răspuns cu prețul cel mai mare și care este mai mare sau egal cu cel al ofertei inițiatore/coinițiatore de vânzare sau, în cazul ofertelor de răspuns cu opțiunea de tranzacționare parțială, o parte din cantitatea aferentă acesteia, dacă intersecția curbilor cererii și ofertei conduce la secționarea cantității ofertate; sau

(ii) oferta de cumpărare inițiatore/coinițiatore cu prețul cel mai mare sau, în cazul ofertelor cu opțiunea de tranzacționare parțială, o parte din cantitatea aferentă acesteia, dacă intersecția curbilor cererii și ofertei conduce la secționarea cantității ofertate, se corelează cu oferta de vânzare de răspuns cu prețul cel mai mic și care este mai mic sau egal cu cel al ofertei inițiatore/coinițiatore de cumpărare sau, în cazul ofertelor de răspuns cu opțiunea de tranzacționare parțială, o parte din cantitatea aferentă acesteia, dacă intersecția curbilor cererii și ofertei conduce la secționarea cantității ofertate;

d) în situația în care intersecția curbilor cererii și ofertei conduce la tranzacționarea parțială a unei oferte de răspuns cu opțiunea de tranzacționare integrală, aceasta este îndepărtată și înlocuită cu următoarea ofertă cu același obiect, și anume de vânzare sau de cumpărare, iar procesul se reia cu verificarea respectării condițiilor corespunzătoare noii oferte.

(2) Pentru fiecare cuplu corelat, ofertele de răspuns declarate câștigătoare în urma corelării determină obligația respectivului participant la PCCB-LE-flex de a încheia contractul în forma propusă de participantul inițiator cu participantul cu a cărui ofertă a fost corelat, pentru cantitatea rezultată din corelare și la prețul de închidere a licitației, aflat la intersecția dintre curba ofertei de vânzare și curba ofertei de cumpărare.

Art. 47. — Prețul de închidere se determină după următoarele reguli:

a) curbele ofertei de vânzare și ale celei de cumpărare sunt rezultate din unirea prin linii verticale a reprezentării ofertelor ordonate în funcție de preț și prin terminarea fiecărei curbe printr-o linie verticală;

b) dacă există un singur punct de intersecție sau dacă toate punctele de intersecție au același preț, acel preț este prețul de închidere a licitației;

c) dacă există mai multe puncte de intersecție, iar acestea au prețuri diferite, prețul de închidere este media aritmetică a prețului minim și a celui maxim corespunzătoare punctelor de intersecție.

Art. 48. — (1) OP verifică încheierea fiecărui contract rezultat din tranzacționare/conformitatea contractului semnat cu cel propus de participantul inițiator. În cazul nerespectării acestei condiții sau dacă se constată erori de redactare a contractului, OP anunță părțile contractante în vederea corectării și retransmiterii contractului în decurs de o zi lucrătoare, iar în caz de refuz sau neîncadrare în termen, OP solicită plata sumei penalizatoare de la fiecare participant în culpă, anunță public identitatea acestuia și lipsa valabilității contractului, suspendă participanții în cauză de la tranzacționare pe o perioadă care se termină la 10 zile calendaristice după data plății penalizării, publică informații despre suspendare și informează ANRE. Nivelul penalității, precum și modul de repartizare a acesteia se stabilesc în cadrul procedurii specifice pieței, rezultată în urma unui proces de consultare publică desfășurat de OP și publicată pe pagina proprie de internet.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), un participant poate refuza semnarea contractului fără aplicarea vreunei măsuri penalizatoare în cazul în care, în termen de 3 zile lucrătoare, acesta prezintă OP documente din care să rezulte că partenerul de contract face parte dintr-o listă de persoane fizice/juridice cu care este interzisă, prin reglementări naționale/ale UE, derularea de activități comerciale în domeniul energiei.

SECȚIUNEA a 5-a

Transparența piețelor organizate de energie electrică la termen

Art. 49. — OP publică pe pagina proprie de internet Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, prezentul regulament, Convenția de participare la piețele contractelor bilaterale de energie electrică organizate și administrate de OP, procedurile operaționale specifice fiecărei piețe administrate, precum și alte documente stabilite prin prezentul regulament.

Art. 50. — După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare pe piața produselor standardizate la termen, pentru fiecare dintre piețele administrate, OP publică pe pagina proprie de internet, în plus față de cele prevăzute la secțiunile 1—3, date sintetice privind tranzacțiile încheiate, respectiv:

a) pentru PCCB-NC, pentru fiecare produs tranzacționat:

- (i) caracteristicile produsului tranzacționat;
- (ii) caracteristicile fiecărei tranzacții: numărul de contracte tranzacționate, numele vânzătorului și cel al cumpărătorului;
- (iii) prețul de tranzacționare;
- (iv) puterea medie pe interval de decontare aferentă fiecărui preț de tranzacționare;
- (v) date zilnice agregate, statistici, rapoarte periodice și indici calculați în baza rezultatelor, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piața de energie electrică;

b) pentru PC-OTC:

- (i) caracteristicile și numele produsului tranzacționat;
- (ii) prețul de atribuire;
- (iii) cantitatea aferentă fiecărui preț de atribuire înregistrat;
- (iv) cel mai mare preț de cumpărare, cel mai mic preț de vânzare pentru fiecare tip de produs în baza informațiilor privind ordinele introduse în piață;

- (v) informațiile complete aferente tranzacțiilor realizate pe PC-OTC la care prețul de închidere a variat cu cel puțin 10% față de prețul de referință, dacă aceasta a fost prima tranzacție în cursul zilei curente, sau față de prețul tranzacției precedente din ziua curentă ori cantitatea tranzacționată este de peste 50 MW/produs;
- (vi) informațiile prevăzute la pct. (v) conțin următoarele elemente: numele partenerilor de tranzacționare, produsul tranzacționat, prețul tranzacției și cantitatea tranzacționată;
- (vii) date zilnice agregate, statistici, rapoarte periodice și indici calculați în baza rezultatelor, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piața de energie electrică.

Art. 51. — După încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare organizate pe piața produselor flexibile la termen, OP publică pe pagina proprie de internet, în plus față de cele prevăzute la secțiunile 1 și 4, o sinteză cuprinzând următoarele informații privind rezultatele înregistrate pe PCCB-LE-flex:

a) caracteristicile ofertei inițiatore: numele participantului inițiator, obiectul ofertei, vânzare sau cumpărare, și codul ofertei inițiatore, cantitatea pe interval de decontare și profilul zilnic al livrărilor, opțiunea de tranzacționare integrală/parțială, perioada de livrare (data de început și de sfârșit a livrării), prețul de deschidere, contractul produs;

b) prețul de închidere a licitației;

c) pentru fiecare tranzacție încheiată, numele vânzătorului, numele cumpărătorului, cantitatea pe interval de decontare, cantitatea totală de energie electrică tranzacționată și existența condițiilor de actualizare de preț și variație a puterii pe interval de decontare;

d) prețul și cantitatea aferente fiecărei oferte, inclusiv ale celor netranzacționate;

e) statistici, rapoarte periodice și indici calculați în baza rezultatelor, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piața de energie electrică.

Art. 52. — Informațiile publicate vor fi disponibile pe pagina de internet a OP timp de cel puțin 5 ani, într-un format care să permită exportul datelor în format editabil.

SECȚIUNEA a 6-a

Tarife

Art. 53. — În calitate de operator al piețelor organizate de energie electrică, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OP percepe următoarele tarife:

- a) tariful de administrare;
- b) tariful de tranzacționare.

Art. 54. — Tariful de administrare este anual și se percepe o singură dată fiecărui participant înregistrat la piețele organizate de energie electrică la termen, indiferent de numărul piețelor pe care acesta participă.

Art. 55. — Tariful de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică se percepe lunar și se aplică cantităților de energie tranzacționate în luna respectivă.

Art. 56. — Facturarea și termenele de plată sunt stabilite în Procedura privind tarifele practicate de OP pentru serviciile prestate participanților la piețele organizate de energie electrică la termen administrate de OP.

Art. 57. — OP publică pe pagina proprie de internet toate tarifele și comisioanele aplicabile.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 58. — OP elaborează, actualizează ori de câte ori este nevoie și supune consultării publice prin afișare pe pagina proprie de internet procedurile operaționale corespunzătoare funcționării piețelor organizate de energie electrică la termen administrate în linie cu modificările cadrului de reglementare. În cazul contradicției între proceduri și Regulament, respectiv Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022 (denumite în continuare *Reguli*), vor prevala dispozițiile prezentului regulament și ale Regulilor.

Art. 59. — OP poate stabili acorduri specifice cu participanții la oricare dintre piețele prevăzute la art. 4 în vederea furnizării de către aceștia de lichiditate pe piață, cu respectarea prevederilor Regulilor.

Art. 60. — OP supraveghează funcționarea piețelor organizate de energie electrică la termen în baza unor proceduri operaționale specifice, în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale legislației incidente, și publică pe pagina proprie de internet rapoarte periodice de sinteză privind rezultatele funcționării acestor piețe, inclusiv indicii de preț relevanți.

Art. 61. — OP transmite ANRE rapoarte lunare privind performanța și indicatorii specifici aferenți fiecărei piețe, iar la solicitarea ANRE transmite date istorice din baza de date deținută, precum și analize specifice despre funcționarea piețelor organizate de energie electrică la termen cu privire la orice situație deosebită semnalată.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

